

ДЖЕРЪМ К. ДЖЕРЪМ БЕЖОВИТЕ РЪКАВИЦИ

Превод от английски: Милен Русков, 2006

chitanka.info

Той винаги си я спомняше, каквато я видя за първи път: малкото одухотворено лице, малките кафяви обувки, насочени надолу, чиито върхове едва докосваха земята; и малките бежови ръкавици, сгънати в скута ѝ. Не ѝ беше обърнал някакво особено внимание — обикновено облечена девическа фигура, седнала сама на една пейка между него и залязващото слънце. Дори ако бе изпитал любопитство, срамежливостта щеше да го възпре да поеме риска умишлено да срещне погледа ѝ. Но веднага, след като я отмина, той я видя отново, съвсем ясно: кафявите обувки, бледното овално лице и между тях — малките бежови ръкавици, една върху друга. Навсякъде по Броуд Уок и през Примроуз Хил той виждаше силуета ѝ очертан на фона на залязващото слънце. Поне това от нея — замисленото ѝ лице, кокетните кафяви обувки и малките прибрани в скута ѝ ръце. После слънцето се скри зад високите комини на пивоварната зад Суис Котидж^[1] и образът ѝ избледня.

Тя беше там и на следващата вечер, точно на същото място. Обикновено той се прибираше вкъщи по Хампстед Роуд. Само понякога, когато красотата на вечерта го изкушаваше, минаваше по подългия път по Риджънт Стрийт и после през парка. Но много често тихият парк му вдъхваше тъга, навявайки му мисли за собствената му самота.

Беше решил да се спусне до Грейт Вейс. Ако тя пак беше там — а най-вероятно нямаше да бъде, — той щеше да свие по Олбъни Стрийт. Вестникарските будки с техните евтини илюстрирани издания и продавачите на антикварни мебели с техните избелели гравюри и стари книги щяха да му предоставят нещо, което да разглежда, за да не мисли за самия себе си. Но когато я видя в далечината — почти в момента, в който влезе през портата на парка, — осъзна колко разочарован щеше да бъде, ако пейката пред алеята с червените лалета бе празна. На известно разстояние от нея той спря и се обърна да се полюбува на цветята. Мислеше, че докато чака удобния случай, би могъл да я разгледа бегло, без да бъде забелязан. Веднъж за миг той успя да го направи, но като рискува за втори път, очите им се срещнаха или поне той си въобрази така и, силно изчервен, бързо я отмина. Но тя отново го следваше, или по-точно предшестваше го. Той я виждаше съвсем ясно на всяка празна пейка между себе си и залязващото

слънце: кафявите обувки, бледното овално лице, и между тях — бежовите ръкавици, скътани една върху друга в скута ѝ.

Само че тази вечер по малката ѝ, чувствителна уста сякаш пробягваше един съвсем слабо доловим намек за плаха усмивка. Този път тя го съпровождаше в мислите му до Куийнс Кресънт и после по Мелдъп Роуд, чак докато зави по Карлтън Стрийт. В коридора беше тъмно и той трябваше да върви опипом по стълбището, но когато стигна до своята гарсонiera на третия етаж и сложи ръка на дръжката на вратата, вече не се страхуваше толкова от самотата, която щеше да стане да го посрещне.

През целия ден в тъмната канцелария на гърба на Абингдън Стрийт в Уестминстър, където седеше всеки ден от десет до шест и преписваше официални писма и петиции, той мислеше какво ще ѝ каже, какъв е тактичният начин, по който би могъл да завърже разговор с нея. До Портланд Плейс си повтаряше няколкото такива начина, които бе измислил. Но при Кеймбидж Гейт, когато видя малките бежови ръкавици, думите му избягаха, за да се върнат при него чак при входа на Честър Роуд, оставяйки го междувременно да мине покрай нея с твърди, забързани стъпки и очи, вперени право напред. Това можеше да продължи дълго, ако не бе станало така, че една вечер тя не беше на обичайната си пейка. Група шумни деца се беше струпала на нея и изведнъж на него му се стори, че дърветата и цветята са посивели. Обзе го ужас и той се забърза, по-скоро защото имаше нужда от движение, отколкото с някаква определена цел. И точно зад една леха със здравец, която я беше скрила от погледа му, той я видя, седнала на един стол, и като спря рязко точно пред нея, каза доста сърдито:

— О! Ето къде сте!

Кое то не беше ни най-малко речта, с която той смяташе да се представи, но постигна целта също толкова успешно — и може би дори по-успешно.

Тя не се разсърди на думите или тона му.

— Заради децата — обясни тя. — Те искаха да играят, затова реших да отида малко по-нататък.

При което, като нещо разбиращо се от само себе си, той седна до нея и на никой от тях не хрумна, че те не се познават още от самото

начало на началата, когато между гората Сейнт Джон и Олбъни Стрийт Бог бе създал една градина.

Всяка вечер те се застояваха тук, попивайки умолителната страст на песента на коса или призова на дрозда за радост и надежда. Той харесваше нейните деликатни обноски. Винаги се бе отдръпвал объркан и с известна неловкост от дръзките предизвикателства, от лукавите канещи погледи, които падаха върху него на улицата или от някоя съседна маса в евтината закусвалня. Нейната срамежливост му даде увереност. Тя беше тази, която малко се страхуваше, чиито очи се свеждаха пред неговите, която трепваше при неговото докосване и така му позволяваше да изпитва удоволствието от мъжката доминираща роля, от нежната власт. Той беше този, който държеше на аристократичното уединение, което даваше личният стол; който, с безгрижното безразличие на човек, за когото пенитата нямаха значение, плащаше и за двамата. Веднъж, докато минаваше по площад „Пикади-ли“, той спря край фонтана, за да разгледа една голяма кошница с момини сълзи, поразен внезапно от мисълта колко странно малките бледи венчелистчета напомняха за нея.

— Заповядай, драги. Нейното любимо цвете — извика засмяно момичето, протягайки букетче към него.

— Колко? — попита той, като напразно се опитваше да не се изчерви.

Момичето се замисли за момент — грубо, пресметливо създание.

— Шест пенса — поиска тя. И той ги даде. Смятала бе да му поиска шилинг и знаеше, че той ще да плати. „Същински глупак“ — каза си тя, като прибираше парите в джоба си.

Той ѝ връчи цветята с изискан аристократичен жест и я наблюдаваше, докато тя забождаше едно от тях на блузата; имаше и друг зрител — една катерица бе спряла на средата на алеята и също я гледаше, с наклонена настрани глава, чудейки се какво им е толкова хубавото на момините сълзи, че тя се отнася към тях с такова внимание. Тя не му благодари с думи, но в очите ѝ имаше сълзи, когато обърна лице към него, а една от малките бежови ръкавици се приплъзна и потърси дланта му. Той я пое в двете си ръце и би я задържал, но тя я отдръпна почти припряно.

Харесваха му нейните ръкавици, въпреки че бяха стари и много кърпени. Радваше се също, че бяха от ярешка кожа. Ако бяха от памук,

каквито обикновено носеха момичетата от нейната класа, мисълта, че трябва да притисне устни до тях, би накарала зъбите му да изтръпнат. Той обичаше малките кафяви обувки, които трябва да са били скъпи, когато са били купени, понеже още запазваха формата си. Харесваше и воланите на фината фуста, винаги безупречно чиста, без петънце по нея, и стегнатите, гладки чорапи, които се подаваха изпод тясната ѝ рокля. Толкова често той беше виждал ярко, екстравагантно облечени момичета, но със зачервени голи ръце и кални обувки. Някои от тях бяха хубави, достатъчно привлекателни, ако не си много придиричлив — човек, за когото подробностите бяха едва ли не по-важни от цялото.

Той обичаше гласа ѝ, толкова различен от острите тонове, които от време на време — например когато някоя разговаряща и смееща се двойка минаваше покрай тях — се стоварваха върху него почти като удар; нейните бързи, грациозни движения, които винаги възникваха в паметта му спомена за един хълм и поток. С нейните малки кафяви обувки, ръкавици и рокля, която също беше в нюанс на кафявото, макар и по-тъмен, тя по странен начин му напомняше сърничка. Мекият поглед, бързите и същевременно плавни движения, които сякаш възникваха, преди да бъдат забелязани; натрапчивото внушение за страх, никога непреодолян докрай, сякаш дребните ѝ напрегнати крайници бяха винаги готови да побягнат. Той я нарече така един ден. Никому от тях не бе хрумвало да попита за името на другия; това изглеждаше без особено значение.

— Моята кафява сърничка — беше прошепнал той, — аз почти очаквам във всеки миг да забиеш мъничките си копитца в земята и да припнеш надалеч.

Тя се засмя и се премести малко по-близо до него. И дори това беше точно като движение на сърна. Той ги познаваше добре, бе пълзял край тях по склоновете на хълмовете в детските си години.

Те откриха, че между тях има много общо. Въпреки че той можеше да посочи няколко далечни роднини, разпилени на север, те и двамата бяха, във всяко практическо отношение, сами в света. И за нея „у дома“ означаваше една гарсонiera — „ей там“, както тя посочи с мах на бежовата ръкавица, обхващащ северозападния район на града като цяло; той не искаше да я притиска и не настоя за някакъв по-точен адрес.

Лесно можеше да си представи мястото: бедна, миришеца на мухъл улица някъде около Лисън Гроув или по-нататък към Хароу Роуд. Затова винаги предпочиташе да се сбогува с нея някъде на Аутър Съркъл, с нейния спокоен изглед към красиви дървета и хубави къщи, и после наблюдаваше как нейната крехка снага, като тази на сърничка, се загубва в здрача.

Тя не бе имала друг приятел или роднина, освен майка си — бледна жена с момичешка фигура, която беше починала скоро, след като бяха дошли в Лондон. Възрастната хазяйка ѝ беше позволила да остане, като ѝ помага в къщната работа; и когато била лишена от това последно убежище, добронамерени хора се заинтересували и ѝ намерили работа. Била лека и доста добре платена, но и нелишена от несгоди, както той се досещаше повече от нейното колебливо мълчание, отколкото от думите ѝ. Тя се бе опитвала известно време да намери нещо друго, но било толкова трудно без помощ или средства. В действителност нямала нищо, от което да се оплаква, освен... И тогава тя млъкваше, сключвайки облечените си в ръкавици длани, и виждайки тревожния поглед в очите ѝ, той сменяше темата.

Но нямаше значение, защото той щеше да я отърве от тази работа. Сладостна му беше мисълта да защитава това малко крехко създание, чиято слабост му даваше сила. Той нямаше вечно да бъде чиновник в канцелария. Щеше да пише поезия, книги, пиеси. Вече беше изкарал малко пари. Разказа ѝ за своите надежди и нейната голяма вяра в него им даде нова сила. Една вечер, като намериха пейка, край която минаваха малко хора, той ѝ прочете нещо свое. И тя го разбра. Несъзнателно тя се смееше тъкмо на подходящите места и когато неговият глас трепна и му стана трудно да продължи заради буцата в гърлото му, той видя сълзи в очите ѝ. За първи път усещаше нечие съчувствие.

Неусетно пролетта се превърна в лято. Тогава една вечер се случи нещо много важно. Отначало той не можа да разбере какво става с нея — лек допълнителен аромат, който се осезаваше по някакъв странен начин, докато в същото време тя изглеждаше с пораснало чувство за собствено достойнство. Чак когато пое ръката ѝ, за да ѝ каже довиждане, той разбра за какво става дума. Имаше нещо различно на пипане в малката ѝ ръка и като погледна надолу, той откри причината. Тя имаше нови ръкавици. Те бяха със същия бежов цвят, но

много гладки, меки и хладни. Прилепваха плътно без нито една гънчица, откроявайки колко тънки и изящни са ръцете отдолу. Здрачът почти се бе превърнал в нощ и като се изключи широкия гръб на един отдалечаващ се полицай, двамата бяха сами на Аутър Съркъл. Обзет от внезапен импулс, той падна на едно коляно — както правят в пиесите и книгите, но не само, — и притисна малките бежови ръкавици до устните си в дълга, страстна целувка. Звукът на приближаващи се стъпки го накара да се изправи бързо. Тя не помръдна, но цялото ѝ тяло трепереше и в очите ѝ имаше почти уплаха. Стъпките дойдоха по-близо, но една извивка на пътя все още ги скриваше. Бързо и мълчаливо тя обви ръце около врата му и го целуна. Беше странна, хладна и същевременно почти страстна целувка. После, без да каже нищо, тя се обърна и си тръгна. Той я гледа до ъгъла на Хановер Гейт, но тя не се обърна.

Тази целувка сякаш издигна бариера между тях. На следващата вечер тя дойде на срещата с него усмихната както обикновено, но в очите ѝ той съзря някакъв странен, мерзелеещ се страх; и когато, седнал до нея, сложи ръка върху нейната, стори му се, че тялото ѝ се сви и отдръпна от него. Беше несъзнателен порив. Той му напомни онзи настоятелен спомен за хълма и потока, когато някоя сърна с меки очи, отклонила се от другите, го оставяше да се приближи съвсем близо до нея, но щом той протегнеше ръка да я погали, избягваше с бързи, трептящи движения.

— Винаги ли носиш ръкавици? — попита я той една вечер малко по-късно.

— Да — отговори тя тихо, — винаги, когато съм на открито.

— Но тук не сме на открито — възрази той. — В градината сме. Няма ли да ги свалиш?

Тя го погледна изпод извитите си вежди, сякаш се опитваше да прочете мислите му. За момента не отговори нищо, но на излизане седна на последната пейка преди изхода и му кимна да дойде до нея. После разкопча бавно бежовите ръкавици, изтегли ги една по една и ги сложи настрана. Тогава за пръв път той видя ръцете ѝ.

Ако беше вдигнал поглед, ако бе видял как слабата ѝ надежда умира, как няма агония завладява кротките ѝ очи, той би се опитал да скрие погнусата, чисто физическото отвращение, което пролича толкова ясно и на лицето му, и в неволното движение, с което се

отдръпна от нея. Ръцете ѝ бяха малки и добре оформени, със закръглени извивки, но груби и обгорели сякаш с нажежена ютия, покрити с яркочервени брадавици, и с проядени нокти.

— Трябваше да ти ги покажа още преди — каза тя простичко, като си сложи отново ръкавиците. — Беше глупаво от моя страна. Трябваше да се досетя.

Той се опита да я успокои, но думите му изглеждаха безсмислени и колебливи.

Било заради работата, обясни тя, докато вървяха през парка. След известно време тя правела ръцете такива. Да би успяла да се измъкне оттам по-рано! Но сега вече!... Вече нямало смисъл да се тревожи за това.

Разделиха се близо до Хановер Гейт, но тази вечер той не остана да я проследи с поглед — както винаги правеше, — докато тя му махне за последен път, малко преди да изчезне в тъмнината; дали тогава тя се бе обърнала или не, той така и никога не разбра.

На следващата вечер не отиде на срещата с нея. Няколко пъти краката му го водеха несъзнателно почти до входа на парка. Тогава той отново бързо се отдалечаваше, крачеше по бедняшките улици наоколо и се блъскаше безразсъдно в минувачите. Бледното, красиво лице, малката фигура на нимфа, малките кафяви обувки продължаваха да го притеглят към себе си. Ако само можеше да преодолее ужаса от тези ръце! Човекът на изкуството в него потръпваше при спомена за тях. Той винаги си ги бе представял под тесните, гладки ръкавици съзвучни с всичко останало в нея, мечтал бе за времето, когато щеше да ги вземе в своите ръце, да ги гали и целува. Можеше ли да ги забрави, да се примири с тях? Трябваше да помисли, трябваше да се махне от тези претъпкани улици, където лицата сякаш го зяпаха със зловещи усмивки. Помни си, че парламентът тъкмо бе сформиран, че работата в канцеларията беше малко. Още следващия ден щеше да подаде молба за отпуска... Получи съгласие.

Той сложи няколко неща в раницата си и тръгна. Гласовете на хълмовете и потоците щяха да му дадат добър съвет.

Не го беше грижа къде точно ще скита. След известно време, в една самотна странноприемница, той се запозна с млад доктор. Жената на собственика очакваше да роди тази вечер и докторът седеше на долния етаж, докато бъде повикан. Както разговаряха, изведнъж му

дойде наум да го попита. Как не се беше сетил?! Преодолявайки срамежливостта си, той му зададе въпросите си. Каква можеше да е тази работа, която предизвиква подобни увреждания? Той ги описа, виждайки ги пред себе си в сенките на слабо осветената стая — тези бедни, изстрадали малки ръце.

О, дузина неща можели да ги причинят — каза докторът някак коравосърдечно. Например обработката на лен, при определени условия дори работата с лени артикули. В днешно време химикалите се употребяват толкова много във всякакви видове процеси и производства. Цялата тази нова фотография, евтиният цветен печат, боядисването и почистването, изработката на метални изделия. Всичко това можело да бъде избегнато, ако работодателите осигурят гумени ръкавици, което просто трябвало да стане задължително. Докторът изглеждаше склонен да продължи в тази посока, затова той го прекъсна:

— Може ли това да бъде излекувано? Има ли някаква надежда?

Излекувано? Надежда? Разбира се, че може да бъде излекувано. Заболяването е само локално — фактът, че ефектът му е ограничен само до ръцете, го доказва. Отравяне на кожата, към което се прибавя обща слабост на организма. Махнете я оттам, осигурете ѝ чист въздух и добър хранителен режим, също и някое от онези прости мазила, които всеки аптекар, като види ръцете ѝ, би ѝ предписал; най-много до три-четири месеца те ще се възстановят.

Той едва се застави да остане, колкото да благодари на младия доктор. Искаше да отиде някъде сам, да вика, да маха с ръце, да скача. Ако беше възможно, щеше да се върне още същата нощ. Прокле се за глупостта си, която му бе попречила да я попита за точния ѝ адрес. Тогава би могъл дори да ѝ прати телеграма. Без изобщо да се опитва да заспи, той тръгна още призори, измина пеш десетте мили до най-близката гара и зачака влака. Той сякаш цял ден се влачи из безкрайната провинция. Но най-сетне пристигнаха в Лондон.

Беше още ранен следобед, но той не се прибра в квартирата си, а остави раницата си на гарата и тръгна направо за Уестминстър. Искаше нищо да не се е променило, тъй че между тяхната последна среща и тази вечер всичко да изглежда като отминал лош сън. И съобразявайки се с времето, той пристигна на тяхното място в парка точно в обичайния час.

Чака, докато заключиха вратите, но тя не дойде. През целия ден в ъглите на ума му се бе таил този страх, но той се беше опитал да го прогони. Ала може би тя беше болна, имаше главоболие или просто беше уморена.

Каза си същото и на следващата вечер. Не смееше дори да си помисли нещо друго. И така отново и отново всяка следваща вечер. Не запомни колко бяха те. Известно време той седеше и наблюдаваше пътеката, по която тя обикновено идваше; а когато часът отдавна бе минал, той ставаше и отиваше до портата, оглеждаше се и после се връщаше. Една вечер спря пазача на парка и го попита. Да, човекът си я спомняше доста добре — младата дама с бежовите ръкавици. Беше идвала един-два пъти, може би повече — пазачът не бе сигурен, — и бе чакала. Не, нищо не сочеше, че е била за нещо разстроена. Просто седяла там известно време, сегиз-тогиз ставала и се разхождала, а после се връщала обратно — така до часа, в който затваряха, и тогава си отивала. Той остави адреса си на пазача, който обеща да му съобщи, ако отново я види.

Понякога вместо в парка, той обикаляше бедните улици (и около Лисън Гроув и далеч отвъд Еджуеър Роуд, кръстосваше ги до падането на нощта. Но така и не я намери.

Чудеше се, мятайки се в клетката на своята бедност, дали парите биха помогнали. Но суровият, безкраен град, криещ милионите си тайни, сякаш се надсмиваше над тази мисъл. Няколкото лири, които бе спестил, изхарчи за обявления; но не очакваше отговор, и наистина такъв не дойде. Не изглеждаше вероятно тя да ги види.

И така след време паркът и дори улиците около него му станаха омразни; той се премести в друга част на Лондон, надявайки се да забрави. Но така и не успя докрай. Образът често се връщаше в паметта му, когато не мислеше за друго: широката, спокойна алея с нейните пристойни дървета и весели лехи с цветя; и нея — винаги я виждаше седнала там, в рамката на гаснещата светлина. Дребното одухотворено лице, кафявите обувки, сочещи надолу, и по средата — малките бежови ръкавици, сгънати в скута ѝ.

---

[1] Първо мандра, после кръчма в Лондон. Сега така се нарича целият околел квартал. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.